EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 27.7.2020
COM(2020) 623 final

2020/0161 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

direktiivin (EU) 2016/798 muuttamisesta rautateiden turvallisuus- ja yhteentoimivuussääntöjen kanaalin alittavaan kiinteään yhteyteen soveltamisen osalta

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Canterburyssa 12. helmikuuta 1986 allekirjoitetulla Ranskan ja Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan välisellä sopimuksella kanaalin alittavan kiinteän yhteyden (Channel Fixed Link) rakentamisesta ja käytöstä yksityisten käyttöoikeusurakoitsijoiden toimesta, jäljempänä ’Canterburyn sopimus’, perustettiin hallitustenvälinen komissio valvomaan kaikkia kanaalin alittavan kiinteän yhteyden rakentamiseen ja toimintaan liittyviä kysymyksiä.

Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan eroamisesta Euroopan unionista ja Euroopan atomienergiayhteisöstä tehdyllä sopimuksella[1] käyttöön otetun siirtymäkauden päättymiseen asti hallitustenvälinen komissio on Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2016/798[2] 3 artiklan 7 kohdassa tarkoitettu kansallinen turvallisuusviranomainen, joka on toimivaltainen kanaalin alittavan kiinteän yhteyden osalta.

Kansallinen turvallisuusviranomainen voi direktiivin (EU) 2016/798 3 artiklan 7 kohdan mukaisesti olla elin, jolle useat jäsenvaltiot ovat uskoneet rautateiden turvallisuuteen liittyvät tehtävät. Edellä mainitun siirtymäkauden päätyttyä hallitustenvälinen komissio on kuitenkin jäsenvaltion ja kolmannen maan perustama elin. Direktiivissä (EU) 2016/798 ei säädetä mahdollisuudesta, että kansallinen turvallisuusviranomainen olisi jäsenvaltion ja kolmannen maan valtuuttama elin. Näin ollen, ellei toisin säädetä, unionin oikeutta ei siirtymäkauden päätyttyä enää sovelleta siihen kanaalin alittavaan kiinteään yhteyteen, joka kuuluu Yhdistyneen kuningaskunnan lainkäyttövaltaan kuuluvaan osaan.

Kanaalin alittavan kiinteän yhteyden turvallisen ja tehokkaan toiminnan varmistamiseksi tarvitaan yksi ainoa turvallisuusviranomainen, joka vastaa koko infrastruktuurista ja jonka olisi edelleen oltava hallitustenvälinen komissio. Tämä edellyttää direktiivin (EU) 2016/798 muuttamista.

Asiaan liittyvässä rinnakkaisessa aloitteessa komissio ehdottaa myös, että Euroopan parlamentti ja neuvosto hyväksyisivät päätöksen, jolla Ranskalle annettaisiin valtuudet neuvotella ja tehdä tietyin edellytyksin kansainvälinen sopimus, jolla hallitustenvälinen komissio säilytettäisiin kanaalin alittavan kiinteän yhteyden ainoana kansallisena turvallisuusviranomaisena.[3] Tällaisella sopimuksella varmistettaisiin, että hallitustenvälinen komissio noudattaa kanaalin alittavan kiinteän yhteyden osalta kansallisiin turvallisuusviranomaisiin sovellettavaa unionin lainsäädäntöä ja erityisesti direktiiviä (EU) 2016/798, direktiiviä (EU) 2016/797[4] ja asetusta (EU) 2016/796[5]. Sopimuksessa on tarkoitus määrätä, että kiireellisissä tapauksissa Ranskan kansallinen turvallisuusviranomainen voisi väliaikaisesti ottaa toimivaltaansa kanaalin alittavan kiinteän yhteyden Ranskan

---

1 EUVL L 29, 31.1.2020, s. 7.

2 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/798, annettu 11 päivänä toukokuuta 2016, rautateiden turvallisuudesta (EUVL L 138, 26.5.2016, s. 102).

3 COM (2020) 622.

4 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/797, annettu 11 päivänä toukokuuta 2016, rautatiejärjestelmän yhteentoimivuudesta Euroopan unionissa (EUVL L 138, 26.5.2016, s. 44).

5 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/796, annettu 11 päivänä toukokuuta 2016, Euroopan unionin rautatievirastosta ja asetuksen (EY) N:o 881/2004 kumoamisesta (EUVL L 138, 26.5.2016, s. 1).

lainkäyttövaltaan kuuluvan osan. Siinä on myös tarkoitus säätää, että Canterburyn sopimuksella perustetun välimiesoikeuden on saatettava siellä vireillä olevat riita-asiat, joissa tulee esiin unionin oikeuden tulkintaa koskeva kysymys, Euroopan unionin tuomioistuimen käsiteltäviksi. Ehdotetun valtuutuspäätöksen mukaan komissio antaisi Ranskalle luvan tehdä sopimus tarkistettuaan, että se täyttää valtuutuspäätöksessä vahvistetut edellytykset.

Ehdotuksen tarkoituksena on komission ehdotus Ranskalle osoitettavasta valtuutuspäätöksestä huomioon ottaen muuttaa direktiivin (EU) 2016/798 3 artiklan 7 kohtaa, jossa määritellään ”kansallisen turvallisuusviranomaisen” käsite niin mainitun direktiivin mukaista rautateiden turvallisuutta kuin direktiivin (EU) 2016/797 mukaista rautateiden yhteentoimivuutta varten. Tarkoituksena on mahdollistaa se, että elintä, jolle jäsenvaltio ja kolmas maa uskovat EU:n tekemän tai hyväksymän kansainvälisen sopimuksen perusteella tehtäväksi rautateiden turvallisuuteen ja yhteentoimivuuteen liittyvät tehtävät, voitaisiin pitää unionin lainsäädännön mukaisena kansallisena turvallisuusviranomaisena.

Lisäksi ehdotuksessa säädetään, että asianomaisen jäsenvaltion olisi viipymättä käytettävä kyseisen kolmannen maan kanssa tehdyn sopimuksen mukaista oikeutta, jonka mukaan kansallisella turvallisuusviranomaisella on yksinomainen toimivalta kyseisessä jäsenvaltiossa sijaitsevan rautatieinfrastruktuurin osalta, jos se on rautateiden turvallisuuteen liittyvistä syistä tarpeen. Ehdotuksessa säädetään myös, että unionin tuomioistuimella olisi toimivalta antaa ratkaisu sellaisen välitystuomioistuimen pyynnöstä, joka on perustettu kansainvälisellä sopimuksella, kuten sopimuksella, jonka mukaan Ranskalle olisi annettava valtuudet neuvotella ja tehdä sopimus Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Ehdotus koskee hyvin rajallista direktiivin (EU) 2016/798 muutosta, jolla puututtaisiin joihinkin siitä aiheutuviin seurauksiin, ettei direktiiviä enää sovelleta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan. Ehdotetut edellytykset rajoittuvat tiukasti siihen, mikä on tässä suhteessa tarpeen turvallisen ja tehokkaan rajat ylittävän toiminnan varmistamiseksi, ja niillä täydennetään voimassa olevia säännöksiä. Ehdotus on näin ollen täysin yhdenmukainen voimassa olevan lainsäädännön kanssa.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Ehdotus koskee rautateiden turvallisuutta ja yhteentoimivuutta sekä direktiivin (EU) 2016/798 muuttamista siten, että siinä otetaan erityisesti huomioon kanaalin alittavan kiinteän yhteyden tilanne Yhdistyneen kuningaskunnan unionista eroamisen jälkeen.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

- **Oikeusperusta**

Oikeusperusta on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 91 artiklan 1 kohta.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

Koska ehdotuksella pyritään muuttamaan direktiiviä (EU) 2016/798 siten kuin on tarpeen edellä kuvattujen tavoitteiden saavuttamiseksi, sen tavoite voidaan saavuttaa ainoastaan unionin tasolla annettavalla säädöksellä.

- **Suhteellisuusperiaate**

Ehdotettua asetusta pidetään oikeasuhteisena, koska säätämällä rajallisesta ja välttämättömästä oikeudellisesta muutoksesta voidaan varmistaa kanaalin alittavan kiinteän yhteyden turvallinen ja tehokas toiminta ja välttää häiriöt. Asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi.

- **Toimintatavan valinta**

Tämä ehdotus sisältää rajoitetun määrän säännöksiä, joilla puututaan hyvin erityislaatuiseen tilanteeseen, eikä mikään niistä edellytä saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä. Tämä huomioon ottaen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus vaikuttaa ainoalta mahdolliselta säädöstyypiltä.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

Ei sovelleta, koska ehdotuksella muutetaan voimassa olevaa lainsäädäntöä ja muutoksen soveltamisala on hyvin rajallinen.

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Koska direktiivin (EU) 2016/798 muuttamisen soveltamisala on hyvin rajoitettu, se ei edellytä julkista kuulemista ehdotuksesta.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Ehdotuksesta on tehty komission oma oikeudellinen ja tekninen analyysi sen varmistamiseksi, että ehdotettu toimenpide saavuttaa tavoitteensa mutta rajoittuu siihen, mikä on ehdottomasti tarpeen.

- **Vaikutustenarviointi**

Vaikutustenarviointia ei tarvita, koska ehdotettua vaihtoehtoa lukuun ottamatta käytettävissä ei ole olennaisesti erilaisia toimintavaihtoehtoja.

- **Sääntelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

Ei sovelleta

- **Perusoikeudet**

Tämä ehdotus ei vaikuta perusoikeuksien soveltamiseen eikä suojaamiseen.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ei sovelleta

5. LISÄTIEDOT

- **Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt**

Ei sovelleta.

- **Selittävät asiakirjat (direktiivien osalta)**

Ei sovelleta

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

Ehdotuksessa on seuraavat kaksi osaa:

(1) Lisäämällä direktiivin (EU) 2016/798 3 artiklan 7 kohtaan uusi luetelmakohta elintä, jolle jäsenvaltio ja kolmas maa ovat EU:n tekemän tai hyväksymän kansainvälisen sopimuksen perusteella uskoneet tehtäväksi rautateiden turvallisuuteen liittyvät tehtävät, voitaisiin pitää unionin lainsäädännön mukaisena kansallisena turvallisuusviranomaisena.

(2) Direktiivin (EU) 2016/798 16 artiklaan lisättävän uuden 4 kohdan mukaan unionin turvallisuus- ja yhteentoimivuussääntöjen soveltamista varten vahvistettaisiin erityiset säännöt silloin, kun jäsenvaltio ja kolmas maa perustavat turvallisuusviranomaisen yksittäiselle tekniselle rakenteelle unionin tekemän tai hyväksymän kansainvälisen sopimuksen nojalla. Säännöksessä säädetään erityisesti asianomaisen jäsenvaltion velvollisuudesta toteuttaa kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että unionin oikeutta sovelletaan kaikkina aikoina. Siinä säädetään myös, että unionin tuomioistuimella on toimivalta antaa ennakkoratkaisuja unionin oikeuden tulkintaa koskevista kysymyksistä, kun ne tulevat esille kyseisen jäsenvaltion ja kolmannen maan välisissä rautateiden turvallisuutta ja yhteentoimivuutta koskevissa riita-asioissa.

2020/0161 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

direktiivin (EU) 2016/798 muuttamisesta rautateiden turvallisuus- ja yhteentoimivuussääntöjen kanaalin alittavaan kiinteään yhteyteen soveltamisen osalta

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 91 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen, kun esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon[6],

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon[7],

noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä,

sekä katsovat seuraavaa:

1) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2016/798[8] 16 artiklassa edellytetään, että jäsenvaltiot perustavat kansalliset turvallisuusviranomaiset, joille uskotaan rautateiden turvallisuuteen liittyvät tehtävät. Direktiivin (EU) 2016/798 3 artiklan 7 kohdan mukaan kansallinen turvallisuusviranomainen voi olla joko asianomaisen jäsenvaltion yksipuolisesti perustama viranomainen tai elin, jolle useat jäsenvaltiot ovat uskoneet nämä tehtävät yhtenäisen turvallisuusjärjestelmän varmistamiseksi.

2) Canterburyssa 12 päivänä helmikuuta 1986 allekirjoitetulla Ranskan ja Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan välisellä sopimuksella kanaalin alittavan kiinteän yhteyden (Channel Fixed Link) rakentamisesta ja toiminnasta yksityisten käyttöoikeusurakoitsijoiden toimesta, jäljempänä ’Canterburyn sopimus’, perustettiin hallitustenvälinen komissio valvomaan kaikkia kanaalin alittavan kiinteän yhteyden rakentamiseen ja toimintaan liittyviä kysymyksiä.

3) Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan eroamisesta Euroopan unionista ja Euroopan atomienergiayhteisöstä tehdyllä sopimuksella[9] käyttöön otetun siirtymäkauden, jäljempänä ’siirtymäkausi’, päättymiseen asti hallitustenvälinen komissio on direktiivin (EU) 2016/798 3 artiklan 7 kohdassa tarkoitettu kansallinen turvallisuusviranomainen, joka vastaa kanaalin alittavasta kiinteästä yhteydestä.

4) Siirtymäkauden päätyttyä hallitustenvälinen komissio on kuitenkin jäsenvaltion ja kolmannen maan perustama elin. Ellei toisin säädetä, se ei olisi enää unionin oikeuden

---

6 EUVL C , , s. .

7 EUVL C , , s. .

8 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/798, annettu 11 päivänä toukokuuta 2016, rautateiden turvallisuudesta (EUVL L 138, 26.5.2016, s. 102).

9 EUVL L 29, 31.1.2020, s. 7.

mukainen kansallinen turvallisuusviranomainen eikä unionin oikeutta enää sovellettaisi kanaalin alittavan kiinteän yhteyden siihen osaan, joka kuuluu Yhdistyneen kuningaskunnan lainkäyttövaltaan.

5) Kanaalin alittavan kiinteän yhteyden turvallisen ja tehokkaan toiminnan varmistamiseksi olisi hyödyllistä säilyttää hallitustenvälinen komissio ainoana turvallisuusviranomaisena, joka vastaa koko infrastruktuurista.

6) Tätä varten päätöksellä XXX/XX annetaan Ranskalle lupa tietyin edellytyksin neuvotella, allekirjoittaa ja tehdä sopimus, jolla Canterburyn sopimuksella perustettu hallitustenvälinen komissio pidetään edelleen turvallisuusviranomaisena, jolla on toimivalta soveltaa unionin oikeutta kanaalin alittavassa kiinteässä yhteydessä.

7) Direktiiviä (EU) 2016/798 on tarpeen mukauttaa tämän erityistilanteen huomioon ottamiseksi.

8) Tätä varten olisi vahvistettava erityiset säännöt toimivaltaisista viranomaisista sekä asianomaisen jäsenvaltion velvollisuuksista toteuttaa kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että yhteinen toimivaltainen viranomainen tai sellaisen puuttuessa sen oma toimivaltainen viranomainen soveltaa aina unionin lainsäädäntöä. Ratkaistaessa rautateiden turvallisuutta koskevia riitoja asianomaisen jäsenvaltion ja kolmannen maan välillä voi herätä kysymyksiä unionin oikeuden tulkinnasta. Euroopan unionin tuomioistuimelle olisi sen vuoksi annettava toimivalta antaa ennakkoratkaisuja tällaisista kysymyksistä.

9) Tämä asetus olisi hyväksyttävä kiireellisesti sen varmistamiseksi, että tarvittavat säännökset ovat voimassa siirtymäkauden päättyessä. Sen vuoksi on aiheellista säätää poikkeuksesta Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen, Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimukseen liitetyssä kansallisten parlamenttien asemaa koskevassa pöytäkirjassa N:o 1 olevassa 4 artiklassa tarkoitettuun kahdeksan viikon ajanjaksoon.

10) Tämän asetuksen olisi tultava voimaan kiireellisesti sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Muutetaan direktiivi (EU) 2016/798 seuraavasti:

a) Korvataan 3 artiklan 7 kohta seuraavasti:

”7. ’kansallisella turvallisuusviranomaisella’ tarkoitetaan

– kansallista elintä, jolle on uskottu rautateiden turvallisuuteen liittyvät tehtävät tämän direktiivin mukaisesti,

– mitä tahansa elintä, jolle useat jäsenvaltiot ovat uskoneet nämä tehtävät yhtenäisen turvallisuusjärjestelmän varmistamiseksi,

– mitä tahansa elintä, jolle jäsenvaltio ja kolmas maa ovat uskoneet nämä tehtävät yhtenäisen turvallisuusjärjestelmän varmistamiseksi, edellyttäen että unioni on tehnyt tätä koskevan sopimuksen kyseisen kolmannen maan kanssa tai että jokin jäsenvaltio on tehnyt tällaisen sopimuksen unionin tätä tarkoitusta varten myöntämän valtuutuksen mukaisesti.”

b) Lisätään 16 artiklaan kohta seuraavasti:

”4. Jos yksi yksittäinen rakennelma sijaitsee osittain kolmannessa maassa ja osittain jäsenvaltiossa, kyseinen jäsenvaltio voi nimetä sen alueella muuten toimivaltaisen kansallisen turvallisuusviranomaisen lisäksi 3 artiklan 7 kohdan kolmannen luetelmakohdan sekä unionin tekemän tai sen hyväksymän kansainvälisen sopimuksen mukaisesti turvallisuusviranomaisen, jolla on toimivalta erityisesti kyseisen rakennelman ja siihen liittyvän rautatieinfrastruktuurin kaikkien muiden osien osalta, jäljempänä ’erityinen turvallisuusviranomainen’. Kansallinen turvallisuusviranomainen voi sopimuksen mukaisesti väliaikaisesti ottaa toimivallan kyseisen jäsenvaltion alueella sijaitsevan infrastruktuurin osan osalta.

Asianomaisen jäsenvaltion on ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen kansainvälisten sopimusten yhteydessä toteutettava kaikki kyseisen sopimuksen nojalla käytettävissään olevat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että erityinen turvallisuusviranomainen noudattaa sovellettavia unionin oikeuden säännöksiä. Tätä varten asianomaisen jäsenvaltion on viipymättä käytettävä kyseisen kolmannen maan kanssa tehdyn sopimuksen mukaista oikeutta, jonka mukaan kansallisella turvallisuusviranomaisella on yksinomainen toimivalta asianomaisessa jäsenvaltiossa sijaitsevan rautatieinfrastruktuurin osalta, jos se on rautateiden turvallisuuteen liittyvistä syistä tarpeen.

Jos ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun kansainvälisen sopimuksen mukaisesti välimiesmenettelyyn saatetun riidan yhteydessä herää kysymys unionin oikeuden säännöksen tai määräyksen tulkinnasta, Euroopan unionin tuomioistuimella on toimivalta ratkaista asia sen välimiesoikeuden pyynnöstä, joka on perustettu kyseiseen kansainväliseen sopimukseen liittyvien riitojen ratkaisemiseksi.

Kun Euroopan unionin tuomioistuimelta pyydetään ratkaisua kolmannen alakohdan nojalla, sovelletaan soveltuvin osin unionin oikeuden säännöksiä, jotka koskevat Euroopan unionin tuomioistuimessa SEUT-sopimuksen 267 artiklan mukaisesti vireille pantuja menettelyjä.

Kun asia on saatettu Euroopan unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi kolmannen alakohdan mukaisesti,

(a) kolmas maa, joka on ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun kansainvälisen sopimuksen osapuoli, voi osallistua oikeudenkäyntiin Euroopan unionin tuomioistuimessa samalla tavalla kuin jäsenvaltio;

(b) asianajajilla, joilla on lupa esiintyä kyseisen kolmannen maan tuomioistuimissa, on oikeus edustaa tai avustaa tällaisen oikeudenkäynnin asianosaisia Euroopan unionin tuomioistuimessa. Tällaisissa tapauksissa näitä asianajajia on kaikin tavoin kohdeltava asianajajina, joilla on lupa esiintyä jäsenvaltion tuomioistuimissa, tai asianajajina, jotka edustavat tai avustavat asianosaista Euroopan unionin tuomioistuimessa.

Jos erityinen turvallisuusviranomainen ei noudata Euroopan unionin tuomioistuimen kolmannen alakohdan mukaisesti antamaa tuomiota, asianomaisen jäsenvaltion on viipymättä käytettävä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun kolmannen maan kanssa tehdyn kansainvälisen sopimuksen mukaista oikeutta, jonka mukaan kansallisella turvallisuusviranomaisella on yksinomainen toimivalta asianomaisessa jäsenvaltiossa sijaitsevaan rautatieinfrastruktuurin osaan.”

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta	*Neuvoston puolesta*
Puhemies	*Puheenjohtaja*